

عوامل مؤثر بر تسهیم دانش جهت رسیدن به توسعه پایدار ملی

فاطمه عیدی^۱، مهدی بشیری گودرزی^۲

۱- دکترای مدیریت، عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور تهران، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت فناوری اطلاعات- دانشگاه پیام نور تهران غرب

:

چکیده

توسعه پایدار، هدف آرمانی کلیه جوامع است. اگرچه مشکلات ویژه و وسیع باعث شده کانون توجه کشورهای جهان سوم بیشتر بر حصول توسعه باشد تا پایداری آن، اما از طرف دیگر در قرن بیست و یکم، پیچیدگی و چند سطحی بودن مسائل اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی که ابعاد سه گانه توسعه پدیدارند رویکرد جدید به توسعه پایدار را ضروری می کند. دانش عصری است که کشورها را به دودسته پیشرفته و درحال توسعه تقسیم می کند. در تمام برنامه های قبل و بعد از انقلاب اسلامی تلاش زیادی برای فراهم کردن بستر مناسب جهت دستیابی به توسعه و مخصوصاً " توسعه پایدار شده است، اما باوجود اقدامات و هزینه های زیاد، برنامه های توسعه کشور نشان دهنده چالش های جدی در توسعه پایدار است. اینک دانش و دانایی به عنوان بزرگترین مزیت رقابتی کشورها در عرصه اقتصادی و جهانی اصلی ترین مزیت رقابتی سازمان ها در عرصه ملی و تسهیم دانش به عنوان، یکی از مهم ترین ابعاد مدیریت دانش برای اینکه یادگیری رخ دهد و برای اینکه سرمایه های دانشی رشد کنند، در سطح ملی حیاتی هستند. در مقاله حاضر سعی شده است ضمن بیان مفهوم شناسی توسعه پایدار در سطح ملی، به بررسی نتایج مطالعات انجام شده در زمینه عوامل مؤثر بر تسهیم دانش پرداخته شود و در نهایت پیشنهاداتی ارائه گردیده است.

واژه های کلیدی: توسعه، توسعه پایدار، مدیریت دانش، تسهیم دانش.

۱- مقدمه

در زمینه های تاریخی نظریه توسعه پایدار، نقطه عطفی به نام انقلاب صنعتی وجود دارد. پیش از آن انسان روشی آرام برای رشد و توسعه خود داشت. پس از حدود هفتاد سال دانشمندی به نام توماس هابز، در نظریه ای جدیدی بشر را در جامعه ای تحت تهدید مطرح کرد. چنین سیاستی جامعه ای بر مبنای علم را ایجاد می کند تا بتواند خود را از میان تهدیدات برهاند. این انقلابات علمی به انقلاب صنعتی انجامید. با افزایش تولید و بهره برداری از منابع طبیعی و ایجاد شهرهای صنعتی، آلودگی، زباله و جنگل زدایی بازخوردی از آن به حساب می آمد. در اوایل قرن ۲۰، در پدیده ای به نام^۱ توسعه حومه ای شهری گرایش به سمت زندگی در حومه های شهر ایجاد شد. زمینه های تعیین کننده تحولات توسعه پایدار پس از کتاب (رشد نامحدود) شکل گرفت. جان لاک در این کتاب توسعه و سازندگی را بدون هیچ قید و شرطی مجاز دانسته بود. در سال ۱۹۸۷، گزارش براتلند، با نام " آینده مشترک ما " اعلام کرد اگر وضعیت به همین رویه ادامه پیدا کند، در سال ۲۰۵۰ کره ای زمین با فاجعه زیست محیطی مواجه خواهد شد و ما نیازمند توسعه پایدار هستیم. پس از آن در سال ۱۹۹۲ در ریودوژانیرو، ۱۷۲ کشور در اجلاس زمین حضور پیدا کردند. قطعنامه چهل فصلی منتج از این کنفرانس، از آلودگی هوا و آب و زمین تا مباحث اجتماعی و اقتصادی را از منظر پایداری بررسی کردند. [۱] سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران به عنوان نماد توسعه دانش محور به شمار می رود. و نشانگر توجه ویژه مسئولان کشور به این مهم می باشد، بخش اول قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (۱۳۸۳) به " رشد اقتصاد ملی دانایی محور " و بخش چهارم به " توسعه مبتنی بر دانایی " اختصاص یافته

¹ - Suburban Development